

stichting openbare kantoortijdenschool!

SOKS Pedagogisch Beleidsplan
Peuteropvang IKC De Zwanebloem

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van SOKS en OBS de Zwanebloem.

De Zwanebloem houdt zich bezig met de opvang van kinderen van anderhalf jaar tot de leeftijd dat ze de basisschool verlaten.

De Zwanebloem valt onder de SOPOH en is een van de SOKS-scholen die naast BSO ook peuteropvangen en VSO aanbiedt en zich in een voorbereidende fase bevindt om een volledige IKC (Integraal Kind Centrum) te gaan faciliteren.

De peuteropvang is een onderdeel van het IKC De Zwanebloem waar kinderen van ander half tot vier jaar gebruik kunnen maken van opvang binnen het gebouw van OBS De Zwanebloem. Er is één gezamenlijk pedagogisch beleidsplan vanuit SOKS. Tevens is er één pedagogisch beleidsplan voor de peuteropvang van IKC De Zwanebloem en er is een pedagogisch beleidsplan voor de BSO van De Zwanebloem.

Legenda

SOPOH	Stichting Openbaar Onderwijs Haarlemmermeer
SOKS	Stichting Openbare Kantoortijden Scholen
IKC De Zwanebloem	Integraal Kindcentrum De Zwanebloem
VSO	Voorschoolse opvang
BSO	Buitenschoolse opvang

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Hoofdstuk 1.....	5
1.1 Peuteropvang IKC De Zwanebloem.....	5
1.2 Visie.....	5
Hoofdstuk 2.....	6
2.1 Emotionele veiligheid.....	6
2.1.1 Structuur en voorspelbaarheid.....	6
2.1.2 Sensitieve responsiviteit.....	7
2.1.3 Respect voor de autonomie.....	8
2.1.4 Praten en uitleggen.....	8
2.1.5 Vaste gezichten.....	8
2.1.6 Mentorschap.....	9
2.1.7 Wennen.....	9
2.1.8 De inrichting.....	10
2.1.9 Gezonde opvang.....	11
2.2 Persoonlijke ontwikkeling.....	11
2.2.1 Motorische vaardigheden.....	11
2.2.2 Creatieve vaardigheden.....	12
2.2.3 Cognitieve vaardigheden.....	12
2.2.4 Taalvaardigheden.....	13
2.2.5 Activiteiten bij Peuteropvang IKC De Zwanebloem.....	13
2.3 Sociale ontwikkeling.....	14
2.3.1 Samenspel.....	14
2.3.2 Conflicten in het samenspel.....	14
2.3.3 Stimuleren van de sociale vaardigheden.....	14
2.4 Waarden en normen.....	15
2.5 Waarnemen van de ontwikkeling.....	15
2.5.1 Observeren en oudergesprekken.....	15
2.5.2 Overdracht naar school, buitenschoolse opvang en samenwerking met de basisschool.....	16
2.5.3 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling.....	17
2.5.4 Pedagogisch coach.....	18
Hoofdstuk 3.....	19
3.1.1 Stamgroep.....	19

3.1.2 Verlaten van de basisgroep.....	19
3.2 Dagindeling	20
3.2.1 Dagindeling	20
3.2.2 Slaapbeleid.....	20
3.3 Diensten, extra dagen, en ruildagen	20
Ruildagen.....	21
3.4 Openingstijden en sluitingsdagen	21
3.5 Oudercommissie	21
3.6 Klachten	21
Hoofdstuk 4.	23
4.1 Drie-uursregeling	23
4.2 Inzet stagiaires en vrijwilligers.....	23
4.3 Ondersteuning andere volwassenen.....	23
4.4 Beroepskracht-kind-ratio.....	24
4.5 Beleid veiligheid en gezondheid	24

Hoofdstuk 1.

1.1 Peuteropvang IKC De Zwanebloem

De missie van SOKS is het aanbieden van kwalitatief goede kinderopvang voor kinderen van de SOPOH-scholen (en bij uitzondering voor kinderen van scholen van het scholeneiland of behorende bij de brede school) in de vertrouwde en veilige omgeving van het schoolgebouw.

Het pedagogisch beleid van peuteropvang bij IKC De Zwanebloem sluit goed aan bij het pedagogisch klimaat van de school, er is een doorgaande pedagogische lijn. Zo werken onderwijs, welzijn en kinderopvang nauw samen om de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten. Tevens worden er voorwaarden gecreëerd voor de (vergrote) deelname van ouders aan het maatschappelijk en economisch verkeer.

Kinderen zijn bij De Zwanebloem op weg naar hun toekomst. Vanaf de peuteropvang worden de kinderen voorbereid op een toekomst die snel verandert. Door gebruik te maken van activerende werkvormen, moderne onderwijsmethoden en digitale leermiddelen ontwikkelen ze 21ste-eeuwse vaardigheden zoals een onderzoekende houding, samenwerken, zelfstandigheid, spelend leren, creativiteit en flexibiliteit. Peuteropvang IKC De Zwanebloem wilt de ontwikkeling van elk kind ondersteunen en stimuleren, in samenspraak met collega's, ouders en kinderen. Er wordt voor peuters een hoogwaardige opvang aangeboden, zodat elk kind een goede start in de basisschool kan maken.

Daarnaast ligt de focus van IKC De Zwanebloem op groene peuteropvang. De peuters hebben beschikking over een prachtige natuur-ontdektuin.

Op de groene peuteropvang:

- Mogen we vies worden.
- Maken we kennis met de natuur en alles wat daarbij hoort.
- Leren we de kinderen vertrouwen in zichzelf te hebben.
- Worden we bewust van de natuur en je omgeving. (Prikfels, brandnetels etc.)

1.2 Visie

Vanuit de bovenstaande missie en gedachtegang is de volgende visie geformuleerd:

Bij Peuteropvang IKC De Zwanebloem worden kinderen begeleid en gestimuleerd in de ontwikkeling ten einde doel een goede start te kunnen maken op de basisschool met een doorlopende leerlijn alsmede in de samenleving. Door aan te sluiten bij de ontwikkeling van de kinderen, ze te blijven uitdagen, vrij te laten om eigen keuze te maken, leren om te gaan met verschillende soorten situaties in een veilige en open sfeer en een groot palet aan ontwikkelingsactiviteiten aan te bieden wordt dit bereikt.

De basis van de peuteropvang is het bieden van een (emotionele) veilige omgeving met respect voor autonomie, structuur door vaste rituelen, regels en voorspelbaarheid.

Hoofdstuk 2.

2.1 Emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor de peuteropvang. Het gaat om het creëren van 'een thuis' waar kinderen zich kunnen ontspannen en zich veilig voelen.

Het bieden van emotionele veiligheid door te werken aan de acht voorwaarden:

1. Structuur en voorspelbaarheid 2.1.1
2. Sensitieve responsiviteit. 2.1.2
3. Respect voor de autonomie. 2.1.3
4. Praten en uitleggen 2.1.4
5. Vaste gezichten. 2.1.5
6. Mentorschap. 2.1.6
7. Wennen. 2.1.7
8. De inrichting 2.1.8

2.1.1 Structuur en voorspelbaarheid

Het aanbieden van structuur en voorspelbaarheid is van belang om de emotionele veiligheid van de kinderen te waarborgen. Doordat de kinderen geen klok kunnen kijken en de wereld om zich heen nog niet in zijn geheel kunnen 'vatten', helpt een vaste structuur, vaste rituelen maar ook vaste regels de kinderen om hetgeen om zich heen beter te begrijpen.

Structuur

Bij IKC De Zwanebloem is er een vast dagritme. Elke dag verloopt hetzelfde. Zie het kopje dagindeling 3.2

Vaste rituelen, regels en voorspelbaarheid

Vaste rituelen dragen bij aan de voorspelbaarheid. Zo wordt er elke ochtend voorgelezen en voor het eten gezongen. Als een kind jarig is, krijgt het een verjaardagsmuts en als de kinderen buiten hebben gespeeld worden daarna de handen gewassen. Door vaste rituelen en regels wordt er voorspelbaarheid geboden. Wanneer een kind weet wat het kan verwachten en waar het aan toe is kan het zich veilig voelen is het op zijn gemak.

Belangrijk hierbij is dat alle pedagogisch medewerkers dezelfde groepsregels overbrengen. De groep heeft in overeenstemming met elkaar en de leeftijd van de kinderen groepsregels opgesteld, deze regels liggen in een lijn met de regels van basisschool De Zwanebloem. Deze worden spelenderwijs aan de kinderen overgedragen, hierdoor leren de kinderen de regels op een positieve wijze kennen.

Een van de vaste rituele is het afscheid van de peuteropvang.

Als een kind de peuteropvang verlaat, wordt er met aandacht afscheid genomen van het kind. Ook voor de andere kinderen wordt daarmee duidelijk dat hun vriendje of vriendinnetje niet meer op de peuteropvang terugkomt. Voor kinderen die hun schoolloopbaan op OBS De Zwanebloem voortzetten zal er een vanzelfsprekende overgang naar de basisschool plaatsvinden. Een uitgebreider wenschema staat beschreven in hoofdstuk 2.1.7.

Omgaan met belonen en corrigeren

De pedagogisch medewerkers leren regels spelenderwijs aan de kinderen. Kinderen krijgen gedurende de dag diverse complimentjes als zij positief en gewenst gedrag laten zien. Ons uitgangspunt is acht complimenten te geven tegen twee corrigeringen. Door deze positieve bekrachtiging zullen kinderen geneigd zijn dit gedrag vaker te laten zien. Daarnaast leren zij door deze positieve bekrachtiging dat het gewenst gedrag is.

Uiteraard moeten kinderen ook leren waar de grens ligt van gewenst en ongewenst gedrag, gaandeweg door uit te proberen, te kijken, te imiteren en actie – reactie te ervaren. Bij peuteropvang IKC De Zwanebloem wordt ongewenst gedrag benoemt, hierbij zal de pedagogisch medewerker het gedrag afkeuren en niet het kind. Naast dat zij aangeeft dat iets niet mag zal de pedagogisch medewerker een reden geven waarom het gedrag ongewenst is maar vooral ook wat zij graag zou willen zien. Door heel specifiek te benoemen wat het kind wel mag doen leert het welk gedrag gewenst is.

Soms is gedrag dermate ongewenst dat het nodig is om het kind tijdelijk uit de situatie te halen. Je kunt hierbij denken aan gevaarlijk gedrag, herhaaldelijk ongewenst gedrag, of fysiek gedrag. Dit doet de pedagogisch medewerker door het kind uit de situatie te halen, afhankelijk van het kind en de situatie kan dit zijn; even alleen zitten, individueel een rustige activiteit doen of aansluiten bij een andere activiteit of speelhoek. In alle gevallen zal de pedagogisch medewerker verwoorden waarom het kind uit de situatie gehaald wordt.

Indien de pedagogisch medewerker het kind even apart laat zitten zal ze te allen tijde benoemen waarom het kind even apart gaat zitten. Afhankelijk van de leeftijd blijft het kinderen langer of korter zitten (één minuut per levensjaar). Nadat het kind uit de situatie is geweest en de tijd heeft gehad om na te denken zal de pedagogisch medewerker met het kind in gesprek gaan. Ook hier is het van belang dat de pedagogisch medewerker benoemt welk gedrag zij wel graag wilt zien alvorens het kind weer gaat spelen.

2.1.2 Sensitieve responsiviteit

Sensitieve responsiviteit betekent sensitief reageren op de signalen van kinderen en deze op juiste wijze interpreteren. Door dit te doen voelen kinderen zich gezien, gehoord en begrepen.

Bij binnenkomst wordt het kind door de pedagogisch medewerker welkom geheten. Tijdens het vrij spelen en tijdens activiteiten zijn de medewerkers altijd toegankelijk. Ze houden contact met de kinderen en reageren indien nodig.

Bij peuteropvang IKC De Zwanebloem zijn de pedagogisch medewerkers sensitief responsief. Dit uit zich in de praktijk door het tonen van begrip voor emoties en gevoelens van de kinderen. Kinderen mogen blij, verdrietig, boos of gelukkig zijn, de pedagogisch medewerker vult niet voor kinderen in wat zij moeten voelen bij een bepaalde situatie, zij benoemen de emotie die het kind voelt en toont hier begrip voor door de emotie te erkennen, uit te spreken dat het kind zich zo mag voelen om vervolgens er samen met een kind over te praten. Op deze manier wordt er samen gezocht hoe een negatieve emotie omgedraaid kan worden naar een positieve emotie, zodat het kind zich weer prettig voelt.

Samenvattend; Sensitieve responsiviteit wordt bij peuteropvang IKC De Zwanebloem geuit door veel te communiceren met kinderen, vragen te stellen, te luisteren naar kinderen en de emoties die de kinderen voelen erkennen.

2.1.3 Respect voor de autonomie

Respect voor de autonomie betekent het respect voor de eigenheid van het kind. Bij peuteropvang IKC De Zwanebloem wordt dit gezien als vanzelfsprekend, ieder kind heeft zijn eigen karakter, voorkeuren en ideeën en die mogen er allemaal zijn.

Kinderen krijgen de mogelijkheid om vanaf jonge leeftijd te kiezen. Dit kan het kiezen van eigen beleg of fruit zijn maar ook het kiezen waar je wilt spelen. Uiteraard zitten hier wel grenzen aan, als iedereen aan tafel gaat om te eten, dan zitten ook alle kinderen aan tafel. Bijvoorbeeld bij een activiteit kan het zijn dat de kinderen die niet mee willen doen iets anders aan het doen zijn.

De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de ruimte om hun eigen gang te gaan en stimuleren de kinderen om zelf keuzes te maken, zelf dingen uit te proberen, ook als het niet direct lukt. Ze zullen de kinderen stimuleren en helpen doormiddel van praten en uitleggen en zelf dingen te ontdekken. De pedagogisch medewerkers tonen geduld voor de ideeën en oplossingen van het kind en gaan, indien de situatie het toelaat, hierin mee. Ook spreken ze waardering en erkenning uit voor de eigen initiatieven en gedachtes van kinderen.

Op deze manier is er altijd sprake van respect voor de autonomie van het kind.

2.1.4 Praten en uitleggen

Peuteropvang IKC De Zwanebloem vindt het van groot belang dat er veel en goed wordt gepraat met de kinderen. Dit creëert een rijke taal-leeromgeving en stimuleert de cognitieve ontwikkeling. Tevens zorgt het vooral voor een veilige sfeer.

Door te praten en uit te leggen horen kinderen wat er volgt, wat er gaat gebeuren en wat er van ze wordt verwacht.

De pedagogisch medewerkers luisteren oprecht naar de kinderen. Zij laten zien dat ze de kinderen hebben gehoord door non-verbale en verbale communicatie en komen altijd met een reactie. Dit kan door bijvoorbeeld door een vraag te stellen, antwoord te geven op een vraag of het verhaal samen te vatten. Ook maakt de pedagogisch medewerker altijd oogcontact en wacht de reactie van het kind af voordat ze reageert.

Het uitgangspunt is actief te luisteren om op deze manier het kind te stimuleren vrij te vertellen over zijn belevenissen. Daarnaast leren de kinderen ook omgangsregels zoals wachten als een ander praat, je spreekstem gebruiken en als je boos bent praat je en ga je niet slaan of schreeuwen.

2.1.5 Vaste gezichten

Alle medewerkers van peuteropvang IKC De Zwanebloem werken samen als één team. Zij creëren een uitdagende omgeving waar alle kinderen kunnen spelen, zich ontwikkelen en leren. De pedagogisch medewerkers observeren, ondersteunen en stimuleren kinderen en dagen hen uit tot nadere verkenning en ontdekking van hun talenten en mogelijkheden. Bij deze begeleiding wordt er rekening gehouden met het karakter, de aanleg en het individuele tempo van ieder kind.

Peuteropvang IKC De Zwanebloem vindt het werken met een vast team en vaste gezichten belangrijk. De kinderen en pedagogisch medewerkers leren elkaar kennen en bouwen een vertrouwensband op.

Als er iemand ziek is is het streven ten alle tijd een vervanger te zoeken binnen het vaste team, iemand van het eigen flexteam of een pedagogisch medewerker van de naastgelegen BSO.

Daarnaast werkt peuteropvang IKC De Zwanebloem met het vaste gezichten criterium. Dit betekent dat er wordt gewerkt met drie vaste gezichten. Op de dag is er minimaal één van deze drie vaste

gezichten aanwezig. Naast dit vaste gezicht kan er één van de vertrouwde pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorbehouden aan ziekte en onvoorziene omstandigheden is er elke dag één vast gezicht aanwezig. Om de kans van afwezigheid van een vast gezicht te minimaliseren gaan de vaste gezichten nooit tegelijkertijd met vakantie. Echter kan het voorkomen dat tijdens een vakantie van een vast gezicht, het andere vaste gezicht ziek wordt. In deze situatie van overmacht is er ten alle tijden een vertrouwde pedagogisch medewerker aanwezig.

2.1.6 Mentorschap

Elk kind heeft een eigen mentor, dit is één van de pedagogisch medewerkers van de groep. Tijdens de intake hoort u als ouders wie de mentor van u kind is. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor u als ouder en voor het kind als er bijzonderheden zijn. Daarnaast is de mentor verantwoordelijk voor het observeren van de ontwikkeling van uw kind, begeleiding bij ontwikkelingsachterstanden, het voeren van oudergesprekken alsmede de overdracht naar school / BSO te doen indien uw kind vier jaar wordt.

2.1.7 Wennen

Informatiegesprek

De ouders worden met hun kind(eren) rondgeleid door het gebouw om kennis te maken met de school en de ruimte die de peuteropvang tot haar beschikking heeft. Ook worden de pedagogisch medewerkers van de peuteropvang en de leerkrachten van de school voorgesteld. De ouder(s) ontvangen een informatiepakket. Wanneer de plaatsing definitief is krijgen de ouder(s) informatie over de dagelijkse gang van zaken op de peuteropvang. Ook krijgen zij dan het huishoudelijk reglement van de betreffende locatie uitgereikt.

Intake

Voor de wenperiode wordt er tijdens een intakegesprek kennis met elkaar gemaakt. De pedagogisch medewerker nodigt de ouders uit voor een kennismakingsgesprek. In dit gesprek vertelt de medewerker de taken van de mentor, de dagindeling en hoe het gaat op de groep. Er worden eventuele bijzonderheden besproken en er wordt afgesproken welke momenten het kind komt wennen.

Wenperiode

Eén of twee weken vóór de definitieve plaatsing van het kind komt het kind wennen op de groep. Peuteropvang IKC De Zwanebloem hecht belang aan een zorgvuldige wenperiode. Elk kind heeft tijd nodig om te wennen aan de pedagogische medewerkers, aan de ruimte, aan de andere kinderen. Ook de medewerkers willen het kind leren kennen en zijn gewoontes ontdekken. De wenperiodes zijn korte momenten / dagdelen en het wordt opgebouwd naar een volledige dag op het moment dat het kind definitief geplaatst is. Dit kan betekenen dat het ene kind één keer went terwijl het andere kind drie keer een aantal uur komt wennen.

Overdracht bij breng- en haalmomenten

De meeste ouders treffen de pedagogisch medewerkers als de kinderen worden opgehaald en worden gebracht, dat is een moment voor ouders en pedagogisch medewerkers om informatie over het kind uit te wisselen, verwachtingen naar elkaar uit te spreken en behoeften kenbaar te maken. Die uitwisseling is belangrijk. In het contact wordt gestreefd naar een open en respectvolle benadering van beide kanten. Dit contactmoment is in het bijzijn van het kind en altijd gericht op een positieve ontwikkeling.

Wennen bij de basisschool

Wanneer het kind in verband met zijn of haar leeftijd doorstroomt naar de basisschool De Zwanenbloem gaat het kind van tevoren een of meerdere keren even meedraaien in zijn of haar klas. Hoe vaak dit wennen gebeurt, hangt af van hoe makkelijk het kind aansluiting vindt in en zich vertrouwd voelt in de nieuwe groep. Als het kind vier jaar is geworden wordt het kind definitief overgeplaatst naar de kleutergroep van de basisschool.

De wenperiode wordt van tevoren in samenspraak met ouders ingevuld. De pedagogisch medewerkers van de groep kennen het kind goed en kunnen hierdoor vaak een goede inschatting maken wat de beste wenperiode voor het kind in de kleuterklas. Ook tijdens deze wenperiode is er geen vaststaand concept, er wordt gewerkt vanuit behoefte van het kind. Als uw kind naar een andere basisschool gaat is het aan de ouder om afspraken te maken met de school voor het wennen.

2.1.8 De inrichting

Door de wijze waarop de binnen- en buitenruimte (ontdektuin) wordt aangeboden en ingezet, wordt emotionele veiligheid voor een kind gecreëerd. De groepsruimte is een herkenbare en vertrouwde plek voor het kind. De inrichting is kindgericht door materiaal en kleurkeuze. Het is zichtbaar dat er ruimte is voor de fysieke ontwikkeling (motorisch en zintuigelijk), de taalontwikkeling, functiespel en creatieve ontwikkeling. De inrichting van de ruimte is zodanig zodat een kind zich veilig voelt en met aan de leeftijd aangepast materiaal kan spelen. In de ruimte zijn verschillende hoeken aanwezig waar kinderen in kleine groepen kunnen spelen. De ruimte biedt mogelijkheid tot rustig, actief, creatief, bouw en fantasiespel. De ruimte heeft voldoende licht, in de vorm van daglicht, verlichting en lichte muren. Hierdoor is er een prettig en open sfeer gecreëerd.

Met het spelmateriaal wordt omgegaan op een wijze die bijdraagt aan de emotionele veiligheid van een kind. Het materiaal is voor een deel zodanig opgesteld dat kinderen de mogelijkheid hebben zelf te kiezen en het zelfstandig te gebruiken. De pedagogisch medewerker stimuleert, helpt en adviseert het kind bij het kiezen van nieuw, spannend en/of uitdagend materiaal. De pedagogisch medewerker weet waarin het kind goed is, wat hij leuk vindt, wat zijn mogelijkheden en uitdagingen zijn.

De omgeving van IKC De Zwanenbloem nodigt uit tot beleven van de natuur. De kinderen hebben een eigen buitenruimte waarbij de aandacht ligt op natuurbeleving en waar ze kunnen bewegen en spelen.

2.1.9 Gezonde opvang

Jong geleerd is oud gedaan, dat geldt ook voor het aanleren van gezonde voedingsgewoonten. Binnen peuteropvang IKC De Zwanenbloem stimuleren de pedagogisch medewerkers gezond gedrag door aandacht te besteden aan gezonde voeding en verschillende facetten van bewegen.

Voeding

Gezonde voeding draagt bij aan een goede ontwikkeling van het kind. Daarom worden de volgende adviezen gevolgd voor de kinderopvang van het Voedingscentrum. Dit betekent onder andere dat er:

- Producten aangeboden worden uit de Schijf van Vijf.
- Feestjes gezond gevierd worden. De traktaties graag klein en niet te calorierijk te maken. De pedagogisch medewerkers kunnen u altijd voorzien van traktatie tips.
- Vaste eetmomenten zijn, waarbij iedereen rustig aan tafel eet. De pedagogisch medewerkers eten samen met de kinderen, begeleiden ze bij de maaltijd en hebben een voorbeeldbeeldfunctie.
- Gedurende de dag (fruit) water ¹ en lauwe thee zonder suiker te drinken is.

Bewegen

Voldoende en spelenderwijs bewegen is belangrijk voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Op jonge leeftijd gezond beweeggedrag aanleren is makkelijker dan op latere leeftijd ongezonde gewoontes afleren. Genoeg bewegen en het ontmoedigen van langdurig zitten, op jonge leeftijd, draagt bij aan motorische-, persoonlijke-, sociale-, en emotionele vaardigheden. Tevens zullen kinderen een betere spier- en hersenontwikkeling krijgen en is het een preventie van overgewicht (Runhaar, et al, 2010). De kinderen bij peuteropvang IKC De Zwanenbloem spelen de kinderen (indien het weer het toelaat) elke dag minstens twee keer buiten. Ook binnen is er voldoende mogelijkheid om te bewegen.

2.2 Persoonlijke ontwikkeling

Met het begrip persoonlijke competentie worden persoonskenmerken, zoals bijvoorbeeld flexibiliteit en creativiteit, zelfstandigheid en zelfvertrouwen bedoeld. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Daarnaast wordt ook de verschillende ontwikkelingsgebieden bedoeld, de motorische vaardigheden, creatieve vaardigheden, cognitieve vaardigheden en taalvaardigheden. Tijdens de opvang is het doel gelegenheid te bieden tot het ontwikkelen van deze competenties.

Bij IKC De Zwanenbloem worden kinderen door onderstaande wijze gestimuleerd in de persoonlijke ontwikkeling.

2.2.1 Motorische vaardigheden

De motorische vaardigheden kun je onderverdelen in de grove en fijne motoriek. Grove motoriek zijn grote bewegingen, zoals rennen, lopen, kruipen of rollen. De fijne motoriek zijn kleine bewegingen, waar meer aandacht of concentratie voor nodig zijn, denk aan knippen, tekenen, kralen rijgen en de pincetgreep. De grove en fijne motoriek zijn nauw met elkaar verbonden. Kinderen moeten vaak bepaalde vaardigheden binnen de grove motoriek beheersen alvorens zij toe zijn aan activiteiten binnen de fijne motoriek. Gedurende de dag worden er diverse motorische activiteiten aangeboden.

¹ Fruit water is water uit de kraan met stukjes vers fruit. Dit kunnen plakjes citroen zijn maar ook komkommer, sinaasappel etc.

Spelenderwijs worden kinderen uitgedaagd om zicht te ontwikkelen. Zij ontdekken de ruimte met hun zintuigen. Bewegen is daarom van belang voor een goede motorische en zintuiglijke ontwikkeling. Ieder kind doorloopt deze ontwikkeling op een eigen manier en tempo. De ruimte is hiervoor veilig, uitdagend en gevarieerd ingericht. De rol van de pedagogisch medewerker is hier van groot belang. Deze moet enthousiasmerend, actief en gericht op plezier in bewegen zijn. Gedurende de dag zijn er veel beweegactiviteiten geïntegreerd in het dagritme. Zoals aankleden, tafeldekken, eten en drinken, bouwen, knippen, plakken en verven. Ook de grove motoriek wordt gestimuleerd door het aanbieden van sport en bewegingsactiviteiten. Buiten bewegen is anders dan binnen. Buiten hebben kinderen meer ruimte, kunnen meer snelheid, grote bewegingen en andere activiteiten uitvoeren. Hierdoor wordt in de buitenruimte de grove motoriek ontwikkeld.

2.2.2 Creatieve vaardigheden

De kinderen worden meegenomen in de ontwikkeling van hun gevoel voor expressie (je uit mogen drukken) en hun esthetische beleving (beleving van wat mooi is). Er is gelegenheid voor het experimenteren met materialen (het sensomotorische spel) waarbij doen belangrijker is dan het resultaat. Hierbij is het uitgangspunt dat elke activiteit, situatie en belevenis een vorm van creativiteit is. In de praktijk betekent dit dat er niet alleen knutselactiviteiten als een ontwikkelingsstimulering gezien worden van de creatieve vaardigheden maar ook het creatief omgaan met materiaal, het ontdekken van materiaal, dansen, zingen, toneelspelen en rollenspel. Activiteiten die de creatieve vaardigheden stimuleren worden gedurende de dag als 'vanzelfsprekend' bij diverse handeling en vaste activiteiten gestimuleerd. Denk hierbij aan het zingen voor het eten, vrijspel waarbij kinderen creatief spelen met materialen (zo wordt een blokje een telefoon en papiertjes worden geld voor in de winkel), geluiden en dieren nadoen tijdens het voorlezen etc.

2.2.3 Cognitieve vaardigheden

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op het opslaan, verwerken, terughalen en toepassen van kennis en informatie. Kinderen leren door te kijken, horen, ruiken, proeven, voelen en alles uit te proberen.

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en onderzoekend. De interactie met volwassenen is hierbij ondersteunend en gericht op verdere ontwikkeling. Waarbij suggesties en intuïties van kinderen worden aangescherpt. Het is van belang om niet sturend te zijn, maar vooral stimulerend. Schools leren is hierbij niet aan de orde. Activiteiten in context van spel vinden kinderen leuk en leggen een goede basis voor denkactiviteiten. Denk hierbij aan buiten- en binnen activiteiten zoals: bouwen, spelletjes met denken en voorspellen, tellen, vragen stellen. Bij geplande activiteiten staat spel en plezier voorop. Activiteiten kunnen aangeboden worden in kleine en grote groepen.

De pedagogisch medewerkers kunnen aansluiten bij het vrijspel van kinderen om op deze wijze verdieping aan te brengen in het spel. Bijvoorbeeld wanneer twee kinderen met blokken een toren bouwen, de pedagogisch medewerker kan hierbij aansluiten en vragen, van hoeveel blokjes hoog kunnen wij een toren bouwen? Om vervolgens samen met de kinderen te tellen.

2.2.4 Taalvaardigheden

Spraak en taal is een belangrijk onderdeel binnen de gehele ontwikkeling van kinderen. Door middel van communicatie zijn wij in staat ons behoeftes, voorkeuren en emoties te uiten. Taal neemt daarom een belangrijke deel van ontwikkeling van het kind in. De taalontwikkeling gebeurt tijdens alle gebeurtenissen die de kinderen meemaken in hun omgeving. Met elkaar communiceren is hierbij van groot belang, kinderen leren immers door te praten en te luisteren.

In de leeftijd tot zeven jaar zijn kinderen gevoelig voor het leren van taal. Een rijk aanbod van taal is hiervoor belangrijk. Er zijn kinderboeken aanwezig op de groep. Er wordt gestreefd naar een goede samenwerking met de bibliotheek zodat er nog meer gebruik gemaakt kan worden van “peuter”boeken en praatplaten.

Er wordt elke dag voorgelezen en gezongen om de taalontwikkeling een extra stimulans te geven. Belangrijk bij het voorlezen is dat er elke dag interactief voorgelezen wordt, dit betekent dat de kinderen de kans krijgen om zelf te reageren en te praten over wat ze in het boek zien. De keuze van het boek wordt gebaseerd op de beleveniswereld en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Het dagelijks zingen vergroot de woordenschat. Door het ritme van het liedje en het plezier van zingen wordt het tevens door kinderen als spelend leren ervaren.

Gedurende de dag worden er diverse activiteiten aangeboden die de taalvaardigheden stimuleert. Door een continue communicatie gedurende de dag wordt er zorg gedragen voor een taalrijke leeromgeving.

2.2.5 Activiteiten bij Peuteropvang IKC De Zwanebloem

Bij IKC De Zwanebloem zijn de activiteiten altijd in context van spel. Kinderen vinden hierdoor activiteiten leuk, zijn betrokken en ondervinden plezier aan de activiteiten. Dit legt een goede basis voor een activiteit waarbij kinderen leren. Kinderen maar ook volwassen leren immers alleen als zij zichzelf daadwerkelijk betrokken voelen bij hetgeen zij doen. De pedagogisch medewerker speelt hierbij een actieve en observerende rol. Zij speelt mee, beidt activiteiten aan en sluit hierbij aan in de Zone van de naaste ontwikkeling.²

Werken met thema's

Peuteropvang IKC De Zwanebloem werkt met thema's, binnen deze thema's worden diverse speelse activiteiten aangeboden. Binnen een thema komen ten alle tijden in ieder geval activiteiten terug de motorische, creatieve, cognitieve en taalvaardigheden stimuleren. Speelhoeken zoals een huishoek, een winkeltje, een garage zijn standaard aanwezig en worden soms thematisch aangepast aan een project.

Activiteiten met school en BSO

De mogelijkheid is aanwezig om als pedagogisch medewerker met de groep aan te sluiten bij activiteiten in de school en BSO. Denk hierbij aan het gezamenlijk vieren van de intocht van Sinterklaas. Een kijkje nemen bij de sportdag en met elkaar op bezoek bij de geiten.

² De zone van naaste ontwikkeling is het aanspreken van het kind op een niveau dat net buiten bereik is van wat een kind op eigen kracht kan. Als je de zone van naaste ontwikkeling van een kind aanspreekt, doe je dit door (ondersteund) aanbod dat net boven het niveau van het kind ligt.

2.3 Sociale ontwikkeling

Het begrip "sociale competentie" omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leefomgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot evenwichtige personen die functioneren in de samenleving. Binnen de opvang wordt er gelegenheid geboden tot het ontwikkelen van deze sociale competenties. Daar waar de ontwikkeling van sociale competenties niet vanzelfsprekend plaatsvindt, zullen de pedagogisch medewerkers dit in een positieve richting om buigen, via samen spelen en samen handelen.

2.3.1 Samenspel

De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om samen te spelen uiteraard passend bij de ontwikkelingsfase. Van een peuter verwacht je dat zij in tweetallen of zelfs in wat grote groepen samen kunnen spelen of een opdracht kunnen uitvoeren. Terwijl je van een dreumes verwacht dat zij naast elkaar kunnen spelen zonder onenigheid te krijgen over het speelmateriaal.

De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen daar waar nodig en geven die kinderen die goed samen spelen complimenten. Tevens kan de pedagogisch medewerkers de kinderen die goed samen spelen of samen werken als voorbeeld laten zien aan de andere kinderen. Kinderen leren onder andere door imiteren, door met veel enthousiaste een goed voorbeeld te laten zien zal de drang om te imiteren en te leren vergroten.

Als laatste is het natuurlijk van belang dat de pedagogisch medewerkers de kinderen het goede voorbeeld geven in hun eigen gedrag naar kinderen, ouders en collega's.

2.3.2 Conflicten in het samenspel

Natuurlijk kan samenspelen voor wrijving zorgen of conflicten. Ook dit zijn sociale situatie waarmee kinderen kennis maken en vooral mee leren omgaan.

Als er een conflict ontstaat tussen kinderen zal de pedagogisch medewerker, indien de ontwikkeling van het kind het toelaat en het voor beide kinderen veilig is, kijken of de kinderen het zelf kunnen oplossen. Mocht dit niet lukken of is het niet passend voor de ontwikkeling van het kind om het conflict zelf op te lossen dan zal de pedagogisch medewerker de kinderen begeleiden. Dit doet zij in eerste instantie om het probleem van het conflict samen te vatten. Vervolgens zal zij de kinderen vragen hoe zij dit kunnen oplossen. Mochten kinderen dit niet zelf kunnen benoemen dan zal de pedagogisch medewerker zelf met diverse oplossingen komen. Het belangrijkste uitgangspunt is dat er een oplossing voor het conflict komt waarbij elk kind 'tevreden' is. Daarnaast is het belangrijk dat kinderen hun excuus aanbieden indien zij een ander kind pijn hebben gedaan, dit kan variëren van sorry zeggen, tot een hand geven.

2.3.3 Stimuleren van de sociale vaardigheden

De kinderen krijgen de kans samen te spelen, samen opdrachtjes uit te voeren en kennis te maken met diverse sociale situaties, zoals voor je zelf opkomen, conflicten oplossen maar ook plezier beleven in samenspel, samen een rollenspel bedenken en uitvoeren.

De pedagogisch medewerker kan met de kinderen meespelen voor extra begeleiding of het samenspel op gang te brengen.

2.4 Waarden en normen

Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin, waar kinderen in aanraking komen met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. De groepssetting biedt daarom in aanvulling op de socialisatie in het gezin, heel eigen mogelijkheden tot socialisatie en cultuuroverdracht. Onder socialisatie wordt verstaan de kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving eigen te maken.

Waarden en normen van de opvang

Belangrijke waarden zijn respect voor elkaar, jezelf kunnen zijn, saamhorigheid, emoties kunnen uiten, samen oplossingen zoeken, elkaar helpen, belangstelling voor elkaar tonen, erkennen van verschillen, samen spelen en samen delen. Door middel van gesprekken met de kinderen en het reageren op gebeurtenissen in de groep en in de wereld worden verschillende meningen, waarden en normen duidelijk.

Het vieren van feesten

Bij de opvang worden er door het jaar heen diverse feesten gevierd: de verjaardagen van de kinderen en de pedagogische medewerkers, Pasen, Kerstmis, Sinterklaas, zomerfeesten etc. Een aantal van deze feesten zullen samen met de school en/of de BSO gevierd worden.

2.5 Waarnemen van de ontwikkeling

2.5.1 Observeren en oudergesprekken.

Op peuteropvang IKC De Zwanebloem krijgt ieder kind de aandacht en zorg die het nodig heeft. De behoeften van kinderen zijn heel verschillend, om inzicht te krijgen in die verschillende behoeften is het volgen van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind belangrijk. Door elke dag weer goed op het kind te letten wordt er inzicht gekregen in hoe het kind zich ontwikkelt en hoe het zich voelt op de opvang.

Observeren met PeuterPlusPlan

De pedagogisch medewerker observeren de kinderen met het peuterplusplan observatiesysteem. Met dit observatiesysteem wordt de ontwikkeling van de kinderen systematisch geobserveerd en wordt er een duidelijk overzicht gecreëerd waar het kind extra stimulans kan gebruiken in de ontwikkeling, in welke ontwikkeling het kind eventueel vooroploopt en op welke ontwikkelingsgebieden het kind de doorgaande ontwikkelingslijn volgt. De pedagogisch medewerker kunnen met deze informatie stimulerende ontwikkelingsgerichte activiteiten aanbieden aan de kinderen die zij nodig hebben.

De kinderen worden tweemaal per jaar geobserveerd. Dit gebeurt in de maand dat het kind jarig is en een half jaar later. Naar aanleiding van deze observatie vinden er oudergesprekken plaats. In dit gesprek staat de ontwikkeling en het welbevinden van het kind centraal. Het gesprek vindt plaats aan de hand van het observatie formulier in het portfolio van het kind

Oudergesprekken over de ontwikkeling van het kind

Twee keer per jaar vindt er een officieel oudergesprek plaats, in de maand van de verjaardag van het kind en een half jaar later. Ouders worden hiervoor uitgenodigd door de mentor van het kind. Een oudergesprek is een uitwisseling van informatie tussen ouder(s) en pedagogisch medewerker over het kind. De uitwisseling van informatie is in de eerste plaats belangrijk om te kijken hoe het kind en de ouder(s) de peuteropvang ervaren. Daarnaast wordt er ingegaan op de ontwikkeling van het kind. Als er uit observatie blijkt dat bepaalde punten opvallen, worden deze punten met de ouders besproken.

De peuteropvang is een groepsgerichte opvang. Maar er is zeker aandacht voor het individuele kind. Pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat zij, ondanks de groepsgerichtheid, op de hoogte zijn van de individuele ontwikkeling van elk kind afzonderlijk. Op deze manier kan er gekeken worden of het goed gaat met het kind op de peuteropvang en of er aan eventuele wensen van de ouders met betrekking tot de opvoeding kan worden voldaan. Tevens kunnen in dit gesprek zaken die in de thuissituatie spelen aan de orde komen die wellicht invloed hebben op het functioneren van het kind in de groep. Zo nodig kan de aanpak van de pedagogisch medewerkers hierop worden afgestemd.

Portfolio

Op Peuteropvang IKC De Zwanebloem wordt er gewerkt met een portfolio. In dit portfolio krijgt u als ouder een kijkje in de keuken van de peuteropvang. In het portfolio vindt u het observatieformulier terug en werkjes van uw kind waar uw kind trots op is. De volgende items komen aan bod in het portfolio:

Dit ben ik

In dit onderdeel stelt het kind zichzelf voor aan de hand van een foto, zelfportret of kunstwerk.

Hier werk ik aan

In dit onderdeel worden ontwikkelpunten van de leerling omschreven. Het kind kan deze samen met de pedagogisch medewerker bijhouden.

Hier ben ik trots op

In dit onderdeel staat een collage van een aantal foto's uit het onderdeel 'talenten' waar het kind trots op is!

Als uw kind doorstroomt naar OBS De Zwanebloem gaat het portfolio mee met uw kind. Ook de BSO en de gymnastieklessen hebben een eigen tabblad in het portfolio.

Verder informatieverstrekking aan ouders

Ouders worden door middel van het digitale ouder communicatiesysteem Konnect op de hoogte gebracht van informatie met betrekking tot de groep en hun kind(eren). Op het memobord buiten de groep is zichtbaar welke pedagogisch medewerker aanwezig is.

2.5.2 Overdracht naar school, buitenschoolse opvang en samenwerking met de basisschool

Peuteropvang IKC De Zwanebloem is onderdeel van het IKC, gezamenlijk met de BSO en basisschool De Zwanebloem en samen met specialisten vormen zij de IKC De Zwanebloem.

Overdracht van ontwikkeling naar het basisonderwijs

Als een kind vier jaar wordt en de overgang maakt naar de basisschool De Zwanebloem wordt er door de mentor, de leerkracht van de kleutergroep en de ouders een overdrachtsgesprek gepland. In dit gesprek zal de mentor van de peuteropvang de leerkracht en de ouders informeren over de ontwikkeling van het kind. Deze overdrachtvorm wordt ook wel een warme overdracht genoemd. Door samen in gesprek te gaan over de ontwikkeling van het kind wordt er zorg gedragen aan doorlopende leerlijn. De leerkracht heeft immers al informatie over de ontwikkeling van het kind en kan bij start op het basisonderwijs reeds inspelen op de ontwikkelingsbehoeftes van het kind.

Indien een kind doorstroomt naar een ander basisschool dan De Zwanebloem wordt er gebruikt gemaakt van de zogeheten lauwe overdracht. Dit betekent dat de mentor het kinddossier met daarin de observatie en verslagen van eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling en / of het gedrag van het kind doorstuurt naar de basisschool waar het kind heen gaat. Vervolgens zal de mentor telefonisch contact opnemen met de leerkracht en/of lb'er van het basisonderwijs voor een korte

overdrachtsbespreking. Deze overdracht vindt alleen plaats na schriftelijke toestemming van de ouder.

Overdracht van ontwikkeling naar de BSO

Indien het kind gebruik maakt van de BSO op De Zwanebloem verzorgt de mentor van het kind een warme overdracht. Dit gesprek zal gevoerd worden met de mentor van het kind van de bso. Mocht het kind doorstromen naar een andere buitenschoolse opvang dan de BSO op De Zwanebloem wordt er gebruik gemaakt van een koude overdracht. Dit houdt in dat de mentor het kind dossier met observatieformulieren en eventuele verslagen naar de BSO toestuurt met een begeleidende brief. Mocht de BSO vragen hebben over het kind dossier dan kunnen zij contact opnemen met De Zwanebloem. Deze overdracht vindt alleen plaats na schriftelijke toestemming van de ouder.

Samenwerking met de basisschool

Peuteropvang IKC De Zwanebloem en basisschool De Zwanebloem werken op diverse fronten samen. Zo kan er gezamenlijk zorg worden gedragen aan een doorlopende ontwikkelingslijn, en ontstaat er aansluiting tussen de peuteropvang en de basisschool. De peuters worden spelenderwijs bekend gemaakt met de basisschool. Ze lopen door middel van een evacuatiekoord door het gebouw en nemen een kijkje in de klassen of brengen met elkaar de afwas naar de keuken.

2.5.3 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling

De pedagogisch medewerker zal bij zorgen en problemen altijd zo snel mogelijk contact opnemen met de ouders om dit bespreekbaar te maken. Zo nodig wordt daar de hulp van de specialistisch begeleider of directeur van de school bij ingeroepen. Deze kan, voorafgaand aan een oudergesprek, ook een observatie in de groep regelen, met instemming van de ouders. Zo kunnen directeur of specialist de pedagogisch medewerkers ondersteunen in hun benadering van het kind en de groep. De specialisten waarvan de peuteropvang gebruik van kan maken:

Een gedragsspecialist, specialist motoriek, specialist begaafdheid, specialist taal en dyslexie, kindercoach en talentenfluisteraars. Deze specialisten zijn opgeleid en in de gelegenheid om pedagogisch medewerkers te adviseren en te ondersteunen.

Door het werken van pedagogisch medewerkers in de school is er sprake van één team in één gebouw, waardoor de lijnen kort en eenduidig zijn. Het team volgt samen cursussen zoals BHV, EHBO, 'De trein van boos naar middel' voor oplossingsgerichte communicatie en buitencoach.

Samen met de ouders wordt gezocht naar oplossingen en/of vervolgstappen. De plaatsing van kinderen die speciale aandacht of zorg nodig hebben is beschreven in het "GGD Handboek maatschappelijke omgeving; gezin en gedrag". Bij vermoeden van kindermishandeling worden de richtlijnen van het "Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling" gevolgd. Voor de specifieke vragen die kunnen rijzen naar aanleiding van een echtscheiding is er een "Protocol echtscheiding" opgesteld.

Concreet stappenplan bij bijzonderheden in de ontwikkeling

1. De pedagogisch medewerker signaleert een probleem en overlegt met collega's en mentor van het kind.
2. De mentor brengt de signalen in kaart
3. De mentor gaat in gesprek met de ouder en bespreekt de zorgen en signalen eventueel vraagt de pedagogisch medewerker toestemming om professionals van basisschool De Zwanebloem te betrekken.
4. Een specialist van De Zwanebloem komt op de groep observeren

5. De mentor en eventueel de specialist van De Zwanebloem nodigen de ouder wederom uit voor een gesprek
6. Gezamenlijk wordt er een plan van aanpak opgesteld hoe het kind begeleid en gestimuleerd kan worden. Indien nodig zal er worden geadviseerd om professionele externe hulp in te schakelen zoals bijvoorbeeld, het ouder en kind centrum, logopedist, fysiotherapeut etc.

Toerusting en ondersteuning pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers kunnen ondersteuning vragen bij de diverse professionals van basisschool De Zwanebloem. Daarnaast kunnen zij ondersteunt worden door de directrice van De Zwanebloem alsmede de organisatie SOKS.

Uiteraard is bijscholing omtrent het onderwerp 'opvallende ontwikkeling' ook van belang. Om deze reden komt dit onderwerp minstens één keer per jaar aanbod. Dit kan in de vorm van een studiedag, een cursus, een vergadering of een workshop op locatie zijn. De bijscholing kan zowel door externe organisatie worden geboden als intern medewerkers. Met de bijscholing krijgen de medewerkers de kans om de kennis te vergroten en op te frissen. Tevens blijven pedagogisch medewerkers actief bezig met de ontwikkelingspedagogiek van het kind waardoor zij beter en adequater kunnen reageren op signalen van kinderen.

Voor het doorverwijzen naar externe instantie is er een sociale kaart beschikbaar.

<https://www.socialekaarthaarlemmermeer.nl/>

2.5.4 Pedagogisch coach/beleidsmedewerker

Vanaf januari 2019 kent de kinderopvang deze nieuwe functie die twee belangrijke taken kent:

1. Ontwikkeling en verdere implementatie pedagogisch beleid.
2. Coachen van de pedagogisch medewerkers.

Inhoud van de functie

De functie van beleidsmedewerker kenmerkt zich door het ontwikkelen, vertalen, invoeren en tot uitvoering brengen van de pedagogische kwaliteit op de Zwanebloem. De pedagogisch coach zorgt voor de verbetering van het pedagogisch klimaat van de Zwanebloem en voor de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. De beleidsmedewerker/coach draagt zorg voor de juiste uitvoering van het pedagogisch beleid op de werkvloer van de Zwanebloem.

De pedagogisch medewerkers worden door het jaar heen gecoacht. Er worden individuele en groepsgerichte coachingplannen opgesteld met als doel de kwaliteiten van de pedagogisch medewerkers verder te ontwikkelen.

Urenberekening inzet pedagogisch coach/beleidsmedewerker

Op 01-01-2020 heeft SOKS negen kindcentra en achttien fte. Volgens de wet IKK is 50 uur pedagogisch beleidswerker per locatie nodig.

Daarnaast is tien uur coaching per FTE vereist volgens de wet IKK. Op grond van de Wet IKK is daarom op jaarbasis nodig:

- Pedagogisch beleidsontwikkeling/implementatie: negen maal vijftig uur = 450 uur
- Coaching pedagogisch medewerkers: achttien maal tien uur = 180 uur

Op jaarbasis is er binnen SOKS 630 uur formatie voor pedagogisch beleidsontwikkeling en coaching van de pedagogisch medewerkers. Dit komt neer op twaalf uur per week.

Hoofdstuk 3.

3.1.1 Stamgroep

De peuteropvang biedt ruimte voor hele en halve dagopvang kinderen van anderhalf tot vier jaar. Zij worden dagelijks opgevangen door twee pedagogisch medewerkers of indien nodig volgens het wettelijk gestelde BKR-kader drie pedagogisch medewerkers. Er zijn drie vaste pedagogisch medewerkers die in een week werken. Dit zijn ook de vaste gezichten binnen het schoolteam en de BSO.

3.1.2 Verlaten van de basisgroep

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen stamgroep te verlaten voor een activiteiten. Bij Peuteropvang IKC De Zwanebloem zijn er een aantal situaties waarin de kinderen de eigen stamgroep kunnen verlaten:

1. Tijdens buitenspelen. Buitenspelen is een heerlijke activiteit voor de kinderen, ze kunnen rennen, ontdekken en hun energie kwijt. Peuteropvang IKC De Zwanebloem beschikt over een eigen uitdagende natuurtuin die is ingericht voor de kinderen. De pedagogisch medewerker spelen samen met de kinderen buiten. Voor het buitenspelen houden de pedagogisch medewerkers de werkafspraken zoals beschreven in het beleid veiligheid en gezondheid en protocollen aan.
2. Uitstapjes. Om de wereld in het echt te ontdekken is het goed om ook uitstapjes te ondernemen. Dit kunnen wandelingen zijn in de buurt tot een uitstapje naar een park. Een vooropstaand feit is dat uitstapje ten alle tijden veilig moeten plaatsvinden. Zo wordt er ten alle tijden voldaan aan het BKR en worden de werkafspraken die zijn gemaakt omtrent uitstapjes strikt gevolgd om ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen.

3.2 Dagindeling

3.2.1 Dagindeling

DAGINDELING PEUTEROPVANG	
7:15-8:00 uur	Voor kinderen die om 7:15 gebracht worden is er de mogelijkheid om te ontbijten
8:00-9:00	Kinderen worden gebracht en kunnen vrij spelen, ouders hebben de gelegenheid om nog even bij hun kind op de groep te blijven
9:00	Start van de dag met vrijspelen of een aangeboden activiteit
10:30	Na het handen wassen, tijd voor fruit en water
11:00	Samen naar buiten
12:00	Kinderen van de ochtendopvang worden opgehaald door ouders
12:15	Handen wassen en tijd voor lunch
13:00	Plassen en klaarmaken voor een eventueel middagdutje
13:30	Middagdutje en rustige activiteiten voor de opblijvers
15:00	Na fruit en drinken samen naar buiten
15:30-18:30	Spelen, activiteiten de kinderen worden weer opgehaald.

3.2.2 Slaapbeleid

Voor de kinderen die behoefte hebben om te slapen tussen de middag zijn er grondbedjes aanwezig. Het bedje beschikt over hygiënisch bed textiel, daarnaast mogen de kinderen een speen en/of knuffel van thuis meenemen.

De kinderen die niet gaan slapen gaan spelen buiten de stampgroep. Dit kan lekker buiten zijn of in de ruimte van de BSO.

Als alle kinderen wakker zijn gaan de peuters gezamenlijk op de peutergroep wat eten waarnaar het dagritme verder wordt gevolgd.

3.3 Diensten, extra dagen, en ruildagen

Halve en hele dagopvang

Peuteropvang IKC De Zwanebloem biedt de mogelijkheid tot hele en halve dagopvang. Daarnaast is het mogelijk om vroege opvang te genieten vanaf 7.15u. in de ochtend.

Extra dagen

Als een kind incidenteel een extra dagdeel gebruik wil maken van de opvang, kunt u via het digitale ouder communicatiesysteem Konnect een extra dagdeel aanvragen.

Ruildagen

Binnen Peuteropvang IKC De Zwanebloem is het mogelijk om gebruik te maken van ruildagen. Ouders kunnen deze ruildag aanvragen via het digitale ouder communicatiesysteem Konnect. Ruilen met dagen dat uw kind ziek was of op vakantie was is niet mogelijk.

3.4 Openingstijden en sluitingsdagen

Peuteropvang IKC De Zwanebloem is geopend van maandag tot en met vrijdag van 07.15u. tot 18.30u.

Peuteropvang IKC De Zwanebloem is gesloten in de weekenden en op de volgende dagen:

- Nieuwjaarsdag
- 2de Paasdag
- Koningsdag
- Bevrijdingsdag (1x in de vijf jaar 2020, 2025 etc.)
- Hemelvaartsdag
- 2de Pinksterdag
- Tussen kerst en oud en nieuw (27 december t/m 1 januari)
- Studiedag van SOKS (deze datum hoort u in september)

3.5 Oudercommissie

De Wet kinderopvang geeft ouders het recht de kinderopvang te beïnvloeden op belangrijke beleidsonderwerpen. Hiervoor is er een oudercommissie: zij mogen gevraagd en ongevraagd advies geven over diverse onderwerpen binnen Peuteropvang IKC De Zwanebloem.

De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van Peuteropvang IKC De Zwanebloem waar de oudercommissie aan verbonden is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen.

De oudercommissie (OC) bevordert een goede en heldere informatie aan ouders, de betrokkenheid van ouders bij de kinderopvang. Tevens fungeert OC als aanspreekpunt voor ouders met klachten en informeert hen zo nodig over de genomen en vervolgstappen. De oudercommissie komt een aantal keer per jaar bij elkaar. Als u lid wilt worden van de oudercommissie kunt u zich aanmelden via het volgende e-mail adres: peuteropvang@obsdezwanebloem.nl

3.6 Klachten

In het kader van de wet kinderopvang is er een interne klachtenregeling opgesteld voor Peuteropvang IKC De Zwanebloem.

Ondanks de goede zorgen en de hoge kwaliteit die Peuteropvang IKC De Zwanebloem nastreeft kan er in de samenwerking tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers een klacht ontstaan. Peuteropvang IKC De Zwanebloem neemt klachten serieus en ziet de klacht als een moment om van te leren en te groeien. Om op deze wijze de kwaliteit van de kinderopvang nog verder te verhogen. Peuteropvang IKC De Zwanebloem onderscheidt twee soorten officiële klachtenregelingen, de interne en externe klachtenregeling. Bij voorkeur maken ouders een klacht eerst bespreekbaar bij de directe betrokkenen. Mocht dit niet leiden tot een bevredigende oplossing dan kan er contact gezocht worden met de directie of de vertrouwenspersoon³ van school. Mocht dit wederom niet

³ De vertrouwenspersoon vindt u terug in de schoolgids op de website van de school. www.dezwanebloem.nl/informatie-school.html

leiden tot een bevredigende oplossing kan er een officiële klacht worden ingediend. Deze officiële klacht dient schriftelijk kenbaar gemaakt te worden bij de leidinggevende. De leidinggevende zal de klacht in behandeling nemen. Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. De interne klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten. Nadat de klacht in behandeling is genomen zal de leidinggevende contact opnemen met de betrokkene en eventueel de oudercommissie bij de klachtenprocedure betrekken. Er zal een schriftelijke en gemotiveerd oordeel inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen worden gerealiseerd verstuurd worden naar de ouder ten minste binnen zes weken na het indienen van de klacht. Voor meer informatie over de interne klachtenregeling kunt u kijken in de interne klachtenregeling die op locatie inzichtelijk is.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij de geschillencommissie, gevestigd in Den Haag.

Postadres Postbus 90600 2509 LP Den Haag	Bezoekadres Bordewijklaan 46 2591 XR Den Haag
---	--

Telefoonnummer: **070 - 310 53 10**. Op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

IBAN-nummer: NL71 RABO 01 111 668 88 BIC: RABONL2U (te gebruiken vanuit het buitenland)

Of het aanmelden van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen zes weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht.
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen zes weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie.

Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende consequenties kan hebben.

De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

Hoofdstuk 4.

4.1 Drie-uursregeling

Op een aantal vastgestelde momenten op de dag mag er worden afgeweken van het beroeps kind ratio. Dit betekent dat er tijdelijk minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden waarbij in ieder geval minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers aanwezig dient te zijn.

Bij een openingstijd van tien uur of langer mag er maximaal drie uur worden afgeweken van het BKR, de zogeheten drie-uursregeling.

De regeling treedt in werking zodra een pedagogisch medewerkers meer dan het toegestane aantal kinderen in haar eentje opvangt. In het digitale programma Konnect wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor wordt inzichtelijk gemaakt wanneer er van het BKR wordt afgeweken.

Als blijkt dat er meer dan drie uur af gaan wijken volgens de BKR op een dag (incl. de pauzes), wordt het rooster incidenteel of structureel aangepast, naar gelang de situatie.

Op het moment dat de drie-uursregeling in werking is getreden en er slechts één pedagogisch medewerker in het pand is, is er altijd voor een tweede volwassene die aanwezig is in het pand bv een stagiaire (18+), medewerkers van de BSO of personeelsleden van de basisschool.

Tijdens onderstaande tijden wordt er afgeweken van de BKR, buiten deze tijden wordt er niet afgeweken van het BKR, de kinderopvang is geopend van 7.15u.-18.30u..

Dag	Afwijken ochtend	Afwijken middag	Afwijken avond
Maandag	7.30 – 8.30	13:00-14:30	18:00- 18:30
Dinsdag	8:30 – 9:00	13:30-15:00	17:00- 18:00
Woensdag	8:30 – 9:00	13:30-15:00	17:00- 18:00
Donderdag	8:30 – 9:00	13:30-15:00	17:00- 18:00
Vrijdag	8:30 – 9:00	13:30-15:00	17:00- 18:00

4.2 Inzet stagiaires en vrijwilligers

De pedagogisch medewerker kan worden ondersteund door een stagiaire, groeps pedagogisch medewerker in opleiding (BBL-er/groepshulp) of vrijwilliger. Een groeps pedagogisch medewerker in opleiding kan worden ingezet als extra groepshulp. De stagiaire of groepshulp heeft een ondersteunende rol en voert ondersteunende taken uit. De pedagogisch medewerker geeft aan wat er van hem verwacht wordt. Daarnaast heeft een stagiaire een vaste praktijkbegeleider (een daarvoor aangewezen pedagogisch medewerker). Dat is zijn aanspreekpunt voor vragen en opdrachten. Hoe verder hij in de opleiding komt, hoe meer taken tot zijn verantwoordelijkheden kunnen gaan behoren. Dit in nauw overleg met de school en de praktijkbegeleider op de werkvloer. Daarnaast heeft SOKS een stage-protocol, waarin uitgebreid staat beschreven hoe er omgegaan wordt met het plaatsen en begeleiden van stagiaires. Indien gewenst kunt u dit protocol inzien.

4.3 Ondersteuning andere volwassenen

Al onze pedagogisch medewerkers beschikken over een cao conform diploma om in de kinderopvang te werken. Daarnaast worden pedagogisch medewerkers altijd voor aanvang van de werkzaamheden gescreend, niet alleen doormiddel van het aanvragen van een VOG en koppeling in het

personenregister kinderopvang maar ook door proefdraaien op de groep. Het is van groot belang dat alle pedagogisch medewerkers de visie dragen en uitdragen.

Naast de pedagogisch medewerkers kunnen er andere volwassenen in het pand aanwezig zijn ter ondersteuning van de pedagogisch medewerkers zoals bijvoorbeeld een stagiaire of vrijwilliger. Naast de stagiaire worden ook de pedagogisch medewerker ondersteunt door de directrice van De Zwanebloem.

4.4 Beroepskracht-kind-ratio

De Beroepskracht-Kind-Ratio (BKR) betreft de verhouding tussen het aantal pedagogisch medewerkers dat ten minste ingezet moet worden bij een bepaald aantal gelijktijdig aanwezige kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep. Deze ratio is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen.

Voor het bepalen van de BKR wordt er gebruik gemaakt van de online rekentool (<http://1ratio.nl>). Aan de hand hiervan wordt een dienstrooster opgesteld, zodat er altijd voldoende pedagogisch medewerkers op de groep aanwezig zijn.

Bij een volledige bezetting ziet het beroepskracht kind ratio er als volgt uit bij Peuteropvang IKC De Zwanebloem:

Groep:	Maximumaantal kinderen	Aantal beroepskrachten
Peutergroep 1,5-4 jaar	16	2 of 3

4.5 Beleid veiligheid en gezondheid

Veiligheid en hygiëne is zeer belangrijk binnen de kinderopvang. Kinderen moeten veilig en hygiënisch hun tijd kunnen doorbrengen. Zonder groot gevaar te lopen op ongelukken, ziektes of ander letsel ten gevolge van een onveilige en onhygiënische kinderopvang.

Om de veiligheid en gezondheid van kinderen te waarborgen wordt er gewerkt met een beleid veiligheid en gezondheid, waarin richtlijnen zijn opgenomen hoe er voor veilige en gezonde kinderopvang wordt zorggedragen. Voor sommige risico's is het maken van gedragsregels met kinderen niet voldoende om het risico te minimaliseren bij deze risico's zijn er werkafspraken met de pedagogisch medewerkers gemaakt en indien nodig aanpassingen in het pand gemaakt. Het kan voorkomen dat er door een kind, om wat voor reden dat ook, schade wordt aangericht. Ouders zijn wettelijk aansprakelijk voor de schade die aangericht wordt door hun kind. Ouders worden aanbevolen een WA verzekering voor hun kind(eren) af te sluiten.

In het beleid veiligheid en gezondheid vindt u ook meer informatie over het Vierogenprincipe en de achterwacht regeling dat gehanteerd wordt op peuteropvang IKC De Zwanebloem.

Het beleid kunt u terugvinden op de locatie.